

підстави його достовірності. Якою б вірогідною не видавалася певна думка, її можна визнати істинною лише після того, як це буде твердо й незаперечно доведено за допомогою достатніх аргументів.

Висновки. Дотримання законів формальної логіки під час аналізу інформації становить не лише актуальну проблему, що потребує подальших досліджень, а й має широке поле реалізації в інформаційно-аналітичній діяльності. Застосування законів формальної логіки в аналітиці значно підвищить якість створення аналітичних документів та позитивно вплине на управлінську діяльність загалом.

Список використаної літератури

1. Гасяк О. С. Формальна логіка. Розв'язкові процедури, алгоритми, словник базових термінів і понять : навчальний посібник / О. С. Гасяк. — Чернівці : Чернівецький національний університет, 2014. — 544 с.
2. Жеребкін В. Є. Логіка : підручник / В. Є. Жеребкін. — Київ : Знання, 2011. — 262 с.

3. Конверський А. Є. Логіка : підручник для студентів юридичних факультетів / А. Є. Конверський. — Київ : Центр навчальної літератури, 2017. — 420 с.
4. Курносів Ю. В. Філософія аналітики / Ю. В. Курносів. — Москва : ООО "Ритм", 2016. — 320 с.
5. Нежданов І. Ю. Технологія розвідки для бізнесу / І. Ю. Нежданов. — Москва : Ось-89, 2012. — 400 с.
6. Мацько Л. І. Риторика : навчальний посібник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. — 2-ге вид., стер. — Київ : Вища школа, 2006. — 311 с.
7. Осипова Н. П. Ораторське мистецтво : навчальний посібник / Н. П. Осипова. — Харків : Одісей, 2006. — 144 с.

Обоснована необходимость применения основных законов формальной логики во время анализа данных в информационно-аналитической деятельности.

The article considers the necessity of using the basic laws of formal logic during the analysis of information in the information-analytical activity.

Надійшла до редакції 29 січня 2019 року

УДК 025.4.03:[027.54:37](477-25)ДНПБ

Світлана Коваленко,

науковий співробітник відділу
комплектування та наукового опрацювання документів
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Створення та розвиток інформаційно-пошукової системи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Висвітлено історію та етапи створення інформаційно-пошукової системи в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського від часу її заснування до сьогодення; проаналізовано складники інформаційно-пошукової системи та значення кожного з них для організації релевантного пошуку інформації.

Ключові слова: інформаційно-пошукова система, авторитетний контроль, авторитетні бази даних, зведені бази даних, імідж-каталог, ретроконверсія, предметизація, інформаційний ресурс, кооперативна взаємодія, міжбібліотечна співпраця

Цього року виповнюється 20 років від часу заснування Державної науково-педагогічної бібліотеки (ДНПБ) України імені В. О. Сухомлинського. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 1999 р. № 2018 ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського створено на базі двох бібліотек — наукової бібліотеки Інституту педагогіки НАПН України та Центральної освітньої бібліотеки Міністерства освіти України. Першим директором ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського було призначено Павлу Іванівну Рогову — кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника, заслуженого працівника культури України, під керівництвом якої установа розпочала активну розбудову. Одним із провідних напрямів її діяльності стало вдосконалення інформаційно-пошукової системи (ІПС), яка тоді скла-

далася винятково з карткових каталогів і картотек. Ця робота мала на меті організацію довідково-пошукового апарату (ДПА) згідно зі складом і структурою фондів бібліотеки як галузевого науково-інформаційного центру, національного книгосховища та депозитарію документів педагогічної й психологічної тематики.

Першим етапом діяльності установи було вивчення стану ДПА. Аналіз карткових каталогів виявив їх незадовільний стан, який спричинили численні зміни й доповнення до таблиць класифікації УДК, уміщення однорідної інформації до різних розділів, фізичне зношення карток і роздільників, помилки каталогізаторів тощо.

Система каталогів і картотек (СКіК) у ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського — це сукупність планомірно організованих взаємопов'язаних бібліотеч-

них каталогів і бібліографічних картотек, що доповнюють одне одного, створена згідно зі складом і структурою фондів бібліотеки. СКіК складається з 22 каталогів і картотек, одні з яких нині законсервовано, наприклад, абеткові каталоги дисертацій і авторефератів дисертацій, а інші мають службове призначення.

Провідне місце у СКіК посідає Центральний систематичний каталог (ЦСК). Після об'єднання фондів двох бібліотек функції каталогів змінилися й ускладнилися, щоб відповідати вимогам користувачів до релевантного пошуку інформації. Відповідно, 2006 р. було розпочато науково-методичне й технічне редагування ЦСК [7]. Упорядкування Центрального абеткового каталогу (ЦАК) здійснювалося від часу створення бібліотеки впродовж кількох років. Загалом відредаговано майже півмільйона каталожних карток.

Керуючись у роботі чинними державними стандартами з каталогізування, які регулюють процес редагування каталогів, співробітники водночас розробили інструктивно-нормативну й методичну документацію, зокрема методичні рекомендації "Традиційні каталоги наукових бібліотек освітянської галузі", пам'ятку користувача "Каталоги й картотеки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського", в якій представлено алгоритм пошуку інформації за абетковим і систематичним каталогами. Було розроблено 46 інструкцій, положень і методичних рішень щодо обслуговування каталогів та роботи з ними.

Одночасно здійснювалася паспортизація каталогів, що дає змогу аналізувати стан їхньої, визначати ступінь відповідності сучасним вимогам, а також статистичні та інші показники [4]. Одна з основних функцій каталогу — інформаційно-пошукова — виявляється в тому, що під час пошуку в масиві бібліографічних записів користувачі одержують повну й перевірену інформацію про наявність конкретних документів, можуть вести пошук відповідно до власних потреб за різноманітними ознаками: авторською, галузевою, тематичною, хронологічною, мовною тощо.

Паспорт-характеристика каталогу — єдина статистична облікова форма та невіддільний елемент комплексу документації на каталог, в якому наведено основні його ознаки: відображення фондів бібліотеки залежно від місця зберігання, спосіб групування бібліографічних записів, галузева спрямованість фонду, хронологічні показники тощо. Під час паспортизації створюється документна база, що дає змогу робити планові розрахунки, вести облік і контроль фонду. Паспортизація дисциплінує каталожне господарство бібліотеки, але її головна перевага в тому, що користувачі отримують додаткову інформацію про каталоги й фонди.

Завдяки впровадженню в роботу бібліотек інформаційно-комунікаційних технологій сучасним форматом представлення даних стали електронні каталоги (ЕК). ЕК ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського започатковано 2003 р., формування відбувалось у два етапи. Від 2003 до 2006 р. співробітники

використовували автоматизовану інформаційно-бібліотечну систему "MARC-SQL" (АІБС "MARC-SQL") — спочатку демо-версію програми, згодом — повну, подаровану бібліотеці ПП "Обрій". У 2006 р. ухвалено рішення про перехід на автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему (АБІС) "ІРБІС": спочатку працювали з версією "ІРБІС32", згодом — "ІРБІС64". Надалі впродовж майже восьми років здійснювалось конвертування бібліографічних записів (БЗ) із "MARC-SQL" в "ІРБІС" із ретельним їх редагуванням, оскільки вбудований у програму "ІРБІС" і задекларований розробниками програми конвертор як багатofункціональний виявився доволі недосконалим і під час переведення з формату USMARC у формат RUSMARC траплялися помилки та невідповідності.

Сьогодні ЕК ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського складають кілька баз даних (БД): "Книги", "Періодика", "Рідкісні книги", "Бібліотечна справа", "Сухомлиністика", "Галузева реферативна база", "Книги-Імідж-каталог", "Зведена база даних дисертацій з питань освіти, педагогіки та психології", "Зведена база даних наукових збірників", до яких можливий вільний доступ через веб-портал бібліотеки (<http://www.library.edu-ua.net>), та службових БД, недоступних зовнішнім користувачам. Усі БД, як і ЕК загалом, мають паспорти, що характеризують їх інформаційний ресурс.

Зі створенням і подальшим розвитком електронного каталогу постало питання авторитетного контролю (АК) і формування авторитетних файлів (АФ) заголовків колективних та індивідуальних авторів, предметних заголовків [1; 5; 6] як важливого засобу забезпечення якості та удосконалення ППС.

Розвиток корпоративних мереж, обмін бібліографічними базами даних, взаємне надання бібліотеками доступу до власних інформаційних ресурсів потребують ведення автоматизованої каталогізації в єдиному форматі з дотриманням єдиних правил, тобто стандартизації. Кожна бібліотека це завдання вирішує через створення й використання довідників, що містять нормативну інформацію, — так званих нормативних баз даних. Проте в процесі інтегрування інформаційних ресурсів бібліотек виникає проблема їхнього уніфікування. Вагомого значення набуває систематизація в умовах корпоративної співпраці установ для забезпечення максимальної точності, конкретності й чіткості під час створення БЗ і релевантного пошуку документів в ЕК як у межах однієї книгозбірні, так і в об'єднаних інформаційно-бібліотечних ресурсах.

Система авторитетного/нормативного контролю є одним із найважливіших інструментів ЕК. У сучасних умовах завдання АК передбачає створення авторитетних/нормативних файлів та інтегрування їх в єдину базу нормативних даних у межах одного ЕК і для об'єднаних галузевих національних та міжнародних АФ.

Формування АФ у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського розпочалося зі створення авторитетного файлу "Колективні автори" (АФ "КА") [5]. Назви

установ та організацій мають підлягати контролю, оскільки наявність значних за обсягом бібліографічних записів породжує множину варіантів формулювань одного заголовка, що негативно впливає на результат бібліографічного пошуку. АФ "КА" призначений для якісного опрацювання документів, виданих установами й організаціями, пошуку видань колективів і досягнення методичної єдності в роботі із заголовками колективних авторів. Формування й ведення авторитетного файлу "Колективні автори" гарантує уніфікування назв колективів і організацій разом із варіантними формами назв, повноту відомостей про назви, а також створення єдиної системи посилань із відповідними поясненнями. Застосування офіційної назви установи є найкращим засобом ідентифікації, репрезентації й точного аналізу наукової діяльності авторів (характеризує публікаційну активність) і установи, яку вони представляють [1; 8]. Для адекватної самопрезентації організації у спеціалізованих системах і базах даних слід застосовувати її офіційну назву для створення індивідуальних профілів науковців, а також у супровідній інформації до публікацій результатів досліджень, які наводять у фахових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій, репозитаріях тощо. Правильне визначення належності до установи дає змогу краще ідентифікувати автора, сприяє виконанню точніших наукометричних розрахунків результатів академічної діяльності, а також може слугувати для репрезентації здобутків у швидкий та ефективний спосіб. Це сприяє коректному відображенню інформації в наукометричних базах даних, що впливає на пошук і визначення цитованості публікацій [8].

База даних АФ "КА" є комп'ютерним файлом, який містить унормовані (офіційні) назви постійних колективів/організацій. Вона була створена 2006 р. за допомогою програмного забезпечення АБІС "ІРБІС" на основі карткової картотеки назв колективних авторів, започаткованої 2004 р.

Джерелами створення АФ "КА" стали також офіційні видання Національної академії наук, Національної академії педагогічних наук та інших галузевих академій наук України, інформація з довідкових видань (енциклопедій, довідників), офіційні відомості з сайтів установ та організацій, їхні видання тощо.

АФ "КА" налічує понад 800 авторитетних записів назв наукових установ, навчальних закладів, провідних вітчизняних та зарубіжних бібліотек.

Водночас для спрощення пошуку потрібної користувачеві інформації каталогізатору й бібліографу потрібно відрізнати та ідентифікувати однойменних індивідуальних авторів, приводити до єдиної загальноприйнятої альтернативні форми імен одного й того самого автора, а саме псевдоніми, транслітерації, різні варіанти формулювання імені, тобто поліпшувати інформаційно-пошукову систему бібліотеки. Відповідно до цих завдань 2010 р. започатковано АФ "Індивідуальні автори" ("ІА").

Формування й ведення АФ "ІА" забезпечує уніфіковане зазначення відомостей про авторів, насам-

перед їхніх імен, повноту цих даних, а також створення єдиної системи посилань із відповідними поясненнями. АФ "ІА" також має на меті підвищення якості наукового опрацювання документів, які надходять до бібліотеки, дотримання єдності в роботі із заголовками, що містять імена індивідуальних авторів, пошуку видань певних авторів [6]. База даних АФ "ІА" — це надійний засіб ідентифікації, котрий пропонує варіанти різночитань і може використовуватись як довідкова база для отримання додаткової багатоаспектної та перевіреної інформації про авторів. Авторитетні записи на кожну особу містять усі форми її імені (псевдоніми, справжнє прізвище, варіанти написання різними мовами, світські прізвища духовних осіб тощо), дати життя та інші відомості. Отже, користувач ЕК може здійснити додатковий пошук, приміром, у разі збігу імен різних авторів.

АФ "ІА" створено насамперед для ідентифікації інформації про:

- академіків і членів-кореспондентів НАПН України;
- академіків і членів-кореспондентів НАН України (вибірково);
- директорів наукових установ НАПН України;
- міністрів освіти і науки України;
- видатних політичних діячів України ХХ—ХХІ ст.: президентів, прем'єр-міністрів, голів Верховної Ради України, лідерів політичних партій і рухів тощо (вибірково);
- видатних діячів України в галузі освіти, культури, науки, релігії тощо (вибірково);
- педагогічних і науково-педагогічних працівників навчальних закладів України (вищих, загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних) усіх рівнів акредитації (вибірково);
- працівників провідних бібліотек України та Росії (вибірково);
- науковців ДНПБ України ім. В. О. Сухомилинського.

Згодом до БД АФ "ІА" долучали нові або раніше невідомі імена, які доволі часто зустрічаються при опрацюванні надходжень. Нині триває робота над авторитетними записами на видатних вітчизняних і закордонних педагогів минулих століть, чії публікації наявні у фонді. Вже створено АФ на Г. Сковороду, Я. Корчака, М. Монтессорі, К. Ушинського, М. Пирогова тощо [9], база містить понад 600 записів.

Автоматизація процесів каталогізування та можливість здійснювати у БД тематичний пошук зумовили потребу смислового опрацювання документів, упровадження й використання інформаційно-пошукових мов (ІПМ) предметного типу. Якісна робота з документами має забезпечувати максимум можливостей ЕК для релевантного пошуку й виконання різноманітних запитів користувачів, тобто вимоги до лінгвістичного забезпечення ППС зростають. Оперативність і повнота пошуку інформації залежать від формування пошукового образу документа (ПОД), адекватного відображення його змісту в ППС. У процесі інтегрування інформаційних ресурсів різних

бібліотек на корпоративних засадах, як зазначалося, постала проблема уніфікування нормативних баз даних для забезпечення доступу до об'єднаних інформаційних ресурсів. Надзвичайно важливим є уніфікування у предметизації, тобто розроблення її загальних принципів, удосконалення ІПМ та створення АФ предметних рубрик [1]. Мова ПР є дієвим засобом пошуку інформації лише за наявності єдиної системи предметизації та стандартизованого словника предметних рубрик, представленого в ЕК у формі авторитетного файлу.

Робота з формування галузевого авторитетного файлу "Предметні заголовки" (АФ "ПЗ") із питань освіти, педагогіки та психології, яку розпочато в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, була першою спробою створити такий інформаційний продукт. Опрацювання документів із використанням пропонуваного засобу уніфікування, а також підтримання їх в актуальному стані гарантує точність і повноту тематичного пошуку через встановлення зв'язків від прийнятих і затверджених форм написання предметних заголовків до відхилених. Це обов'язкова умова успішного функціонування автоматизованої системи пошуку документів, удосконалення ІПС бібліотеки, що сприяє інтегруванню освітянських бібліотек і розвитку міжбібліотечної взаємодії.

У 2013 р. підготовлено практичний посібник "Предметизація документів з питань освіти, педагогіки та психології", в якому викладено основні теоретичні та практичні засади ручної й автоматизованої предметизації документів різних типів і видів на різних носіях інформації, а також розглянуто специфічні особливості цього процесу. Невід'ємним і надзвичайно важливим складником посібника є "Словник предметних заголовків" [10] — перший вітчизняний галузевий україномовний довідник із предметизації матеріалів із питань освіти, педагогіки, психології та суміжних галузей знань, що дає змогу здійснювати індексування документів для організації електронних каталогів і пошук інформації. Словник став базовим для формування авторитетного файлу "ПЗ" ЕК ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

АФ "ПЗ" — це машиночитний словник предметних рубрик, представлений у комунікативному форматі для авторитетних даних, з установленими взаємозв'язками між предметними заголовками, вираженими елементами довідкового апарату, введений як база знань у підсистему лінгвістичного забезпечення ЕК та залучений у процесі предметизації документів і пошуку інформації. Це важливий інструмент організації тематичного пошуку в ЕК, оскільки читачеві не потрібно розмірковувати, як правильно сформулювати запит, використовувати один із можливих синонімів. Застосування АФ предметних заголовків як стандартизованого словника в предметизації документів сприяє підвищенню якості ЕК і, відповідно, оптимізації пошуку, що важливо для забезпечення інформаційних потреб віддалених користувачів [1].

Удосконаленню ІПС бібліотеки сприяють також зведені бази даних, створення яких бере відлік із 2012 р.

У зведених електронних каталогах (базах даних) відображено ресурси кількох самостійних книгозбірень або всієї мережі. Зведені каталоги виконують ті самі функції, що й інші, проте особливого значення набуває інформаційно-пошукова, що дає змогу акумулювати інформацію в одному місці, спростувати доступ до неї в режимі он-лайн, насамперед для віддалених користувачів, завдяки єдиному вікну доступу через портал ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [2]. У таких каталогах у кожному БЗ уміщено інформацію про документ, його наявність у фондах бібліотек та місце зберігання. Загалом, створено такі зведені бази даних:

— бібліографічна зведена бази даних дисертацій з питань освіти, педагогіки та психології (ЗвБД дисертацій);

— зведена база даних збірників наукових праць з питань освіти, педагогіки та психології (ЗвБД ЗНП);

— зведена база даних періодичних видань (ЗвБД П);

— зведена база даних бібліографічних видань освітянських бібліотек (ЗвБД ОБ).

Аналіз показників відвідування зведених баз даних виявив, що користувачі здебільшого шукають потрібну їм інформацію саме в них, особливий попит має зведена база даних дисертацій з питань освіти, педагогіки і психології.

Одним з етапів розбудови інформаційно-пошукової системи бібліотеки стало створення імідж-каталогу (ІК), що дає змогу якнайефективніше представити в електронному форматі БЗ із картових каталогів великого обсягу, не відображених в ЕК, а також надати інформацію он-лайн про видання, наявні у фонді бібліотеки. Графічно представлений у мінімалістичному стилі, він має інтерактивний інтерфейс, що сприяє вдосконаленню дистанційного обслуговування й розширенню віддаленої аудиторії [11].

З метою модернізації ІПС слід постійно працювати над автоматизацією бібліотечно-інформаційних процесів (організація електронного доставляння документів, автоматизація замовлення літератури, книговидання тощо) у наявному фонді. Наразі в ЕК ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського відображено надходження літератури за останні 15 років і представлено понад 105 000 БЗ документів. Водночас фонд бібліотеки становить понад 570 000 документів, представлених у системі каталогів і картотек обсягом понад 1,5 млн карток. Брак в ЕК відомостей про значну частину фонду ускладнює автоматизацію, що негативно впливає на якість надання інформаційних послуг. Після переходу на автоматизоване опрацювання всього вхідного потоку документів перед співробітниками бібліотеки постало питання про використання машиночитної форми картових каталогів. Переведення каталожної картки через сканування спочатку в цифрову форму, тобто створення її іміджу з подальшим розпізнаванням (або без нього) і модифікацією в машиночитний бібліографічний запис, є напрямом до створення ІК, ця технологія має назву "ретроспективна конверсія", або "ретроконверсія".

Ретроконверсію здійснено у хронологічному порядку — до року впровадження автоматизованого опрацювання нових надходжень. Під час підготовки каталогів до сканування відбулося їх суцільне технічне редагування, завдяки чому вилучено понад 23 000 додаткових карток на співавторів, редакторів тощо, які через різні причини були оформлені неправильно та могли дезорієнтувати користувачів. Окрім того, ліквідовано розділи "Про нього" як такі, що не відповідають сучасним уявленням про організацію абеткових каталогів. Таке рішення ухвалили з огляду на час їх створення (орієнтовно 1945 р.), через що багато карток оформлено неправильно, ускладнюючи замовлення документів.

Під час сканування створено 230 000 копій карток, які стали основою для організації ІК. БД імідж-каталогу сформовано на основі розпізнавання образів каталожних карток, і вона є перехідним етапом на шляху до створення повноцінного ЕК.

Імідж-каталог — це складова частина інформаційно-пошукової системи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Його обсяг становить понад 170 000 записів, представлених у формі електронних копій карток абеткових каталогів: центрального абеткового каталогу документів українською й російською мовами (містить бібліографічні записи на книги, брошури, альбоми, атласи, а також інші матеріали, котрі опрацьовують як книги, але не відображають в інших спеціальних каталогах) незалежно від того, на яких носіях інформації представлені, а також абеткового каталогу документів іноземними мовами. ІК не містить відомостей про дисертації та автореферати дисертацій.

ІК дає змогу здійснювати пошук і замовлення видань, не відображених в електронному каталозі, але він не поповнюється новими надходженнями (останнє здійснено в серпні 2013 р.). Пошук в ІК, як і в будь-якому картковому каталозі, здійснюють за роздільниками, далі — за допомогою методу послідовного перегляду карток.

Організація ЕК, здійснення авторитетного контролю в ньому, створення зведених каталогів (баз даних), ІК, постійне редагування карток каталогів — це способи поліпшення й удосконалення ІПС бібліотеки, що дає змогу організувати процес інформаційно-бібліографічного забезпечення користувачів, зокрема й віддалених, на якісно новому рівні: істотно розширити можливості пошуку, забезпечити його оперативність і релевантність, активізувати обмін науковою інформацією й підвищити роль бібліотек у системі інформаційних комунікацій.

Список використаної літератури

1. Зоріна Н. Є. Особливості створення й використання авторитетних файлів в умовах корпоративної взаємодії освітянських бібліотек / Зоріна Наталія Євгенівна, Коваленко Світлана Георгіївна // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2017. — Т. 59. — № 3. — С. 155—167. — Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1650>. — Назва з екрана.
2. Зоріна Н. Є. Співпраця освітянських бібліотек України зі створення зведених баз даних / Зоріна Наталія, Коваленко Світлана // Вісник Книжкової палати. — 2016. — № 10. — С. 27—31.

3. Коваленко С. Г. Зведена база даних дисертацій — складова інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу / С. Г. Коваленко // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2013. — Том 38. — № 6. — Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/author/submission/591>. — Назва з екрана.
4. Коваленко С. Г. Розкриття змісту інформаційного ресурсу Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського через паспортизацію електронного каталогу / Світлана Коваленко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — 2010. — Вип. 28. — С. 182—190.
5. Коваленко С. Г. Створення авторитетного файлу "Коллективный автор" на базі АБІС "ІРБІС" для електронного каталогу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Коваленко С. Г., Гаврилюк Р. П. // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2009. — Вип. 2 (10). — Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/7935>. — Назва з екрана.
6. Коваленко С. Г. Створення авторитетного файлу "Індивідуальні автори" на базі АБІС "ІРБІС" для електронного каталогу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Коваленко Світлана Георгіївна // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2012. — № 1 (27). — Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/7953>. — Назва з екрана.
7. Лобановська І. Г. Удосконалення традиційних карткових систематичних каталогів / Інна Лобановська, Наталія Грудніна // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 4. — С. 16—20.
8. Назаровець М. Використання офіційної назви установи для репрезентації університету в системі Google Академія / Марина Назаровець // Вісник Книжкової палати. — 2017. — № 5. — С. 33—36.
9. Помчалова О. Г. Авторитетні записи заголовків індивідуальних авторів — основа поліпшення якості електронного каталогу бібліотеки / Олена Помчалова // Бібліотечний вісник. — 2015. — № 1. — С. 12—16.
10. Предметизація документів з питань освіти, педагогіки, психології. Практичний посібник / уклад.: І. Г. Лобановська, Н. Є. Зоріна // Шкільна б-ка плюс. — 2015. — № 11—12 (287—288). — С. 2—63.
11. Ушакова Л. М. Ретроконверсія карткових каталогів і створення імідж-каталогу: технологічний підхід / Л. М. Ушакова // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського. Вип. 4. Інтегрований галузевий інформаційний ресурс: стан, перспективи створення та забезпечення доступу. — 2014. — С. 254—258.

Отражены история и этапы создания информационно-поисковой системы в Государственной научно-педагогической библиотеке Украины имени В. А. Сухомлинского от даты ее основания до нынешнего времени, проанализированы составляющие информационно-поисковой системы и значение каждой из них для организации релевантного поиска информации.

The article covers the stages of creation of an information retrieval system in the State Scientific-Pedagogical Library of Ukraine named after V. O. Sukhomlynsky from the moment of its foundation till the present time, the components of the information retrieval system and the significance of each of them for the organization of the relevant information search are analyzed.

Надійшла до редакції 9 січня 2019 року